

FRANCHISE

market

TÜRKİYE

Ekim 2018

Sayı: 5

FİYAT: 20 TL KKTG

FİYAT: 23 TL

Franchise, AVM ve İş Dünyasının İletişim Dergisi

ÇEYREK ASIRLIK HİKAYE

TAB

MÜZİK İMPARATORLUĞUNDAN
GIDA İMPARATORLUĞUNA

TATLİSES

GIDA

ÖNCÜ MARKALARLA

BÜYÜYEN

SUBWAY BDA'sı

Deniz YASEMİN

Lider Olmanın Sırları...

KAZANDIR-KAZAN

PRENSİBİYLE

İSTANBUL'DAN DÜNYAYA
KAHVENİN ÖYKÜSÜ

morhipo
.com

TÜRKİYE'NİN EN GÜÇLÜ

50
İŞ KADINI

**KAHVENİN
BEREKETİ:
BARAQAH**
COFFEE

“ELVEDA İFLÂSIN ERTELENMESİ,

Av. Prof. Dr. Muhammet ÖZEKES

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Usul ve İcra İflâs Hukuku Anabilim Dalı
Başkanı ve İzmir Barosu Avukatı

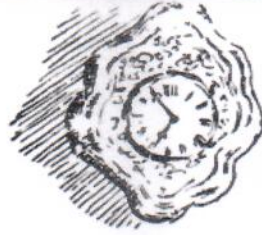
Farklı sebeplerle işletmelerin mali durumları bozulabilir, alacak borç dengesi sarsılabilir, ödeme kabiliyeti zayıflayabilir. Böyle durumlarda tüm alacaklıların borçluya karşı klasik yöntemlerle takip yapması veya iflâsa tâbi olanlar bakımından iflâsını istemesi mümkündür.

Ancak gerçek kişi veya tüzel kişinin borcu sebebiyle bir işletmenin hacizlerle veya iflâsa işlemez hale gelmesinin sadece borçluya değil, aynı zamanda alacağını tam tahsil edemeyen alacaklılara, o işletmede çalışanlara, o işletmeyle iş yapanlara ve sonunda ülke ekonomisine önemli bir etkisi ve zararı vardır. Bu sebeplerle farklı ülkelerde olduğu gibi Ülkemizde de, bu duruma düşen borçluların durumlarını düzeltme imkânı varsa, bir şans tanınması, bazı tedbirler alınarak ve alacaklıların da hakları

korunarak işletmenin veya borçlarının yapılandırılması gibi bazı yöntemler uygulanmaktadır.

Bu amaçla, işletmelerin ayakta kalmasına ve ekonomik hayatının devam etmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bu çerçevede, kısa süre öncesine kadar özellikle sermaye şirketleri için, iflâsın ertelenmesi yoluyla mali durumu bozulan işletmelerin yeniden ekonomik hayata kazandırılmasına ve iflâs etmesine yol açacak durumu düzeltmesine imkân tanıyacak kanun hükümleri bulunmaktaydı (7101 sayılı kanunla yapılan değişiklikten önce İcra ve İflâs Kanunu/İİK m. 179 vd.). Ancak iflâs erteleme ile ilgili uygulamada farklı şikâyetler ortaya çıkmış, bu yolun kötüye kullanılması örnekleri çoğalmış ve müesseye artık istenen sonucu vermemeye başlamıştır. Bu düşüncelerle 7101 sayılı kanunla İİK'da yapılan değişiklik sonucu bu imkân artık ortadan kaldırılmıştır. Esasen sistemin düzel-

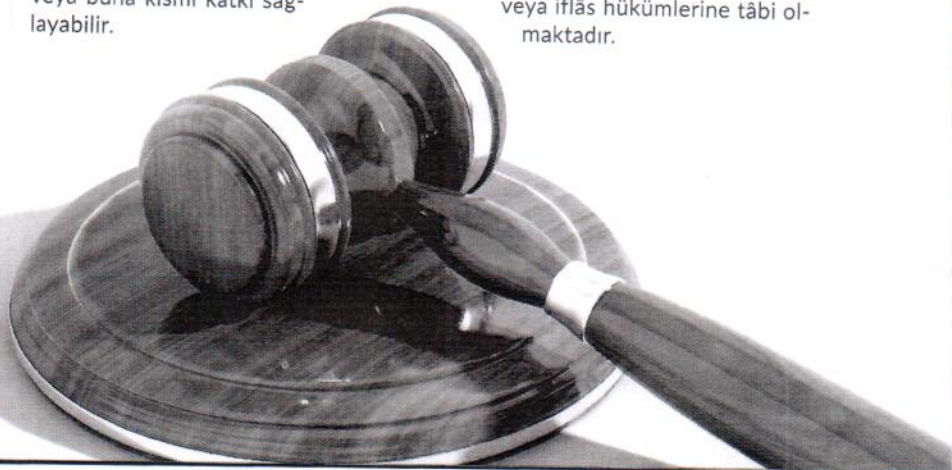
HOŞGELDİN KONKORDATO"

tilerek muhafaza edilmesi daha uygunken kaldırılmış olması eleştiriye açıktır. İflâsın ertelenmesi imkânının ortadan kaldırılması karşısında, bu boşluğu doldurmak ve yukarıda belirtilen şekilde ekonomik güçlük içine giren kişiler, tacirler, şirketlere imkân tanımak için, öteden beri İİK'da yer alan konkordato kurumu (İİK m. 285-309/1) yeniden düzenlenmiştir. 7101 sayılı Kanunla yapılan değişiklik çerçevesinde yeni düzenlemenin genel amacına bakıldığında, yatırım ortamının korunması ve iyileştirilmesi, içinde birçok sorunu barındıran ve isteneni veremeyen iflâsın ertelenmesi kurumunun kaldırılarak onun yerine daha kısa sürede ve daha etkin işletilecek konkordatonun kullanılmasının amaçlandığı görülmektedir. Konkordatodaki ana anlayış korunmakla birlikte, konkordatonun işleyişi, süreci ve sonuçlarında önemli değişiklik-

ler olmuştur. 7101 sayılı Kanunla İİK'da yapılan düzenleme, bu konuda ilk defa yapılan düzenleme değildir. İİK'da geçmişten günümüze bu yönde birçok düzenleme ve değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliklerin önemli bir kısmı ekonomik kriz dönemlerinde gerçekleşmiştir. Oysa İİK, ekonomik krizi düzeltmenin veya bir işletmenin gerçek anlamda düzelmesinin aracı değildir. Ekonomik sorunlar yine ekonominin araçlarıyla düzeltilir. İİK sadece bunun sonucunu daha sağlıklı şekilde düzenler veya buna kısmî katkı sağlayabilir.

Konkordatonun iflâsın ertelenmesine göre bazı temel farklılıkları vardır. İflâs erteleme sadece sermaye şirketlerine tanınan bir imkânken konkordatodan herkes ve özellikle tüm tacirler yararlanabilecektir. Ancak işin niteliği, prosedürün biraz masraflı oluşu gibi sebepler dikkate alındığında, bu yola çoğunlukla tacirler başvurmaktadır. Keza konkordatonun başarısız olması durumunda iflâs ertelemedeki kadar ağır sonuçlar ortaya çıkmamakta, kural olarak genel hükümlere göre borçlu takip veya iflâs hükümlerine tâbi olmaktadır.

Konkordato ile borçlarını vadesinde yahut tam ödeyemeyecek borçlular, aşağıda kısaca açıklanan süreç sonunda, borçlarını yeni bir vadeye bağlatmayı (vade konkordatosu) veya borçlarında belirli ölçüde indirim yapılmasını (tenzilat konkordatosu) ya da her ikisinin birlikte uygulanmasını (karma konkordato) talep edebilirler. İflâsa tâbi olan borçluların bir amacı da, bu yolla iflâstan ve onun ağır sonuçlarından kurtulmaktır (İİK m. 285). Konkordato başvurusunda görevli mahkeme asliye ticaret mahkemesi; yetkili mahkeme ise, iflâsa tâbi olan borçlular bakımından muamele merkezinin bulunduğu yer, merkezi yurt dışında bulunan işletmeler için Türkiye'deki şubenin, birden fazla şube mevcutsa merkez şubenin bulunduğu yer mahkemesi, iflâsa tâbi olmayan borçlular içinse yerleşim yeri mahkemesidir (İİK m. 285/3). Yeni yapılan düzenleme kapsamında konkordatonun şu temel aşamalardan oluştuğunu söyleyebiliriz:

Konkordatonun ilk aşaması konkordatoya başvuru ve geçici mühlet talebidir (İİK m. 285-286). Bu aşamada gerekçeli dilekçeye kanunda aranan belgeler eklenerek başvuru yapılır. Ayrıca konkordato avansı da yatırılmalıdır. İkinci aşama, başvurudan sonra mahkemece bir tedbir niteliğinde geçici mühlet (İİK m. 287-288) kararı verilmesidir. Geçici mühlet ile alacaklıların borçluları baskı altına almasına engel olunarak konkordato sürecinin sağlıklı yürütülmesi amaçlanır. Geçici mühlet kural olarak 3 aylık bir süredir, ancak 2 ay daha ek süre verilebilir. Geçici mühlet kararı için Kanunda aranan belgeler (İİK m. 286) eksiksiz şekilde sunulmalıdır. Geçici mühlet kararıyla birlikte mahkeme, malvarlığı için gerekli görülen tedbirleri alır, bir geçici konkordato komiseri görevlendirir, ilân ve gerekli yerlere bildirimler yapılır. Geçici mühletle birlikte borçlu deyim yerindeyse koruma altına alınır ve borçluya karşı alacaklıların hareket kabiliyeti azalır. Geçici mühletten sonra kesin mühlet için inceleme yapılarak karar verilir (İİK m. 289-298). Kesin mühlet ise, 1 yıllık bir süre olup gerekirse 6 ay daha ek süre tanınabilir. Kesin

mühlet kararı verilirse, geçici mühlet aşamasında alınan tedbirler ve borçlu için sağlanan koruma daha uzun süreli hale gelir.

Bu aşamalara alacaklıların itiraz imkânı da mevcuttur. Her iki aşamada da bir yandan borçlu korunurken diğer yandan da görevlendirilen konkordato komiseri ile borçlunun denetimi sağlanmaktadır. Bu sürecin üçüncü aşaması alacaklılar toplantısıdır (İİK m. 299-303). Bu toplantı önemlidir. Çünkü, konkordato çok genel olarak aslında borçlu ile alacaklıların icra organları önünde bir tür anlaşmasıdır. Bu aşamada alacaklılar alacaklarını bildirmeye, borçlu bunlar hakkında beyana davet edilir. Alacaklılar toplantısına davet üzerine alacaklılar kabul eder. Konkordatonun kabulü için alacaklıların Kanunda belirtilen alternatifli ve nitelikli bir çoğunlukla bu talebi kabul etmeleri gerekir. Alacaklılar toplantısından sonra, konkordatonun mahkemece incelenmesi ve tasdiki aşaması gerçekleştirilir (İİK m. 304-308b). Şayet mahkeme kabul edilen konkordatoyu tasdik ederse, ardından konkordatonun uygulanması söz konusu olur (m. 308c-308g). Konkordato kabul edilirse, borçlunun borcu yukarıda belirtilen şekilde adeta yeniden yapılandırılmış olur.

Konkordato bakımında yeni düzenlemede en önemli nokta, doğru ve eksiksiz belgelerle bir konkordato başvurusu yapılmasıdır. Bu belgeler genel olarak, konkordato için ön proje, malvarlığı durumunu gösteren belgeler, alacaklıları ve alacak durumunu gösteren belgeler, iflâsa tâbi borçlular için konkordato başarısını gösteren karşılaştırmalı tablo, ayrıca küçük işletmeler dışındaki borçlular için bağımsız denetim kuruluşlarınca hazırlanan finansal analiz raporudur (İİK m. 286). Kanunda sayılan belgelerle birlikte başvuru yapıldığında başkaca bir şeye ihtiyaç olmadan mahkemece derhal geçici mühlet kararı verilerek borçluya karşı alacaklıların baskı kurması önemli ölçüde ortadan kaldırılmaktadır (İİK m. 287). Değişiklik yeni olmasına rağmen konkordatonun az sayılmayacak ölçüde uygulandığı görülmektedir. Ancak henüz uygulamanın bu konuda istikrar kazandığı ve konuyla ilgili içtihatların oluştuğu söylenemez.

